

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет мистецтв

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 024 Хореографія

Предметна спеціалізація: _____

Форми навчання: денна, заочна

Ліцензійний обсяг: _____

Харків – 2017 рік

ЗМІСТ

1. Факультет

- 1.1. Історія створення факультету та загальна інформація про факультет
- 1.2. Структура та організація факультету
- 1.3. Перелік спеціальностей, що пропонуються на факультеті
- 1.4. Умови для навчання

2. Кафедра хореографії факультету мистецтв

- 2.1 Історія створення кафедри та загальна інформація про кафедру
- 2.2. Структура та організація кафедри
- 2.3. Організація навчального процесу
- 2.4. Основні методи навчання і викладання, способи оцінювання, які використовуються на кафедрі
- 2.5. Позааудиторна робота
- 2.6. Впровадження новітніх технологій

3. Загальний опис спеціальності «024 Хореографія» (для випускових кафедр).

4. Підготовка студентів за освітнім рівнем «бакалавр»

- 4.1. Перелік навчальних дисциплін, які забезпечує кафедра
- 4.2. Анотація навчальних курсів
- 4.3. Навчально-методичне забезпечення
- 4.4. Інформаційне забезпечення

5. Підготовка студентів за освітнім рівнем «магістр»

- 5.1. Перелік навчальних дисциплін, які забезпечує кафедра
- 5.2. Анотація навчальних курсів
- 5.3. Навчально-методичне забезпечення
- 5.4. Інформаційне забезпечення

2. Кафедра хореографії факультету мистецтв

2.1. Історія створення кафедри та загальна інформація про кафедру

Відкриття нової спеціальності «Хореографія» на музично-педагогічному факультеті ХДПУ ім. Г.С. Сковороди у 1991 році було викликано відсутністю вищого педагогічного закладу у місті Харкові з підготовки вчителів хореографії. За ініціативою та сприяння ректора університету – академіка НАПН України, професора **Прокопенка** Івана Федоровича і проректора з навчальної роботи член – кореспондента НАПН України, професора **Троцько** Ганни Володимирівни **12 квітня 2001** року було засновано кафедру хореографії, яка готує фахівців зі спеціальності «Хореографія».

Очолила кафедру випускниця Харківського державного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (1998), багаторазова чемпіонка України; суддя вищої національної категорії та суддя міжнародної категорії IDSF, суддя вищої національної категорії, володарка «Золотої відзнаки» за значний внесок у розвиток бального танцю в Україні, Відмінник освіти України (2007 р.), Стипендіат Кабінету Міністрів України (2008), володар ордена «За заслуги» за визначний внесок у розвиток танцювального спорту в Україні та Нагрудного знаку «Василя Сухомлинського» за плідну працю та професіоналізм в галузі хореографії (2016 р.), кандидат педагогічних наук, доцент **Бугаєць Наталія Анатоліївна**.

У 2004 році на кафедрі хореографії було відкрито заочне відділення за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Хореографія». У 2005 році кафедра здійснила перший випуск магістрів денної форми навчання та відкрила магістратуру для заочної форми навчання.

Гордістю кафедри хореографії є студентські творчі колективи: **Народний ансамбль бального танцю** (керівники доц. Бугаєць Н.А. та ст. викладач Пінчук О.І.) та **Народний ансамбль народного танцю «Зорицвіт»** (керівники доц. Ліманська О.В. та викл. Редько К.В.).

На цей час ансамблі є володарями гран-прі, переможцями та лауреатами багатьох міжнародних, всеукраїнських, обласних та міських хореографічних фестивалів-конкурсів.

Сьогодні на кафедрі працюють: доктор філософії, кандидат педагогічних наук, доцент Н.А.Бугаєць, кандидат мистецтвознавства, доцент О.В.Ліманська; кандидат мистецтвознавства, доцент В.М.Волчукова, кандидат педагогічних наук В.А.Алтухов; старші викладачі: О.І.Пінчук, О.В.Барабаш, О.Г.Покровська, Л.М.Горенкова; викладачі: К.В. Редько, О.М.Тіщенко, В.А.Сидоренко, С.В.Пелех, В.А.Косиченко, Я.В.Тиховод, В.Л. Яворівська, В.О.Агафонов, Н.С.Булгакова.

Допомагають здійснювати підготовку фахівців в галузі хореографії концертмейстери кафедри: Є.Ю.Подкопай (фортепіано), Т.М.Козлова (фортепіано), Д.В.Шаршонь (баян), О.Г.Нос (баян) та акомпаніатор Л.В.Гусева (фортепіано).

Викладачі кафедри підвищують свій науковий та професійний рівень шляхом стажування в кращих ВНЗ України. За час існування кафедри

викладачами захищено сім кандидатських дисертацій: Н.А.Бугаєць (2002), В.М.Волчукова (2002), О.В.Корх-Черба (2005), В.В.Фомін (2007) К.В.Підпорінова (2008), О.В.Ліманська (2008), В.А.Алтухов (2014). Викладачі кафедри О.М.Тіщенко та В.Л.Яворівська – готуються до захисту кандидатських дисертацій; ст. викл. О.В. Барабаш та викл. В.А. Косиченко, працюють над дисертаційними дослідженнями.

З метою методичного забезпечення студентів викладачі кафедри підготували і видали наукові та навчально – методичні публікації загальним обсягом понад 290 др.а., серед них:

2005 рік

- «История костюма» (доц. Бугаєць Н.А., доц. Волчукова В.М., доц.Ліманська О.В., 2005р.)

2006 рік

- «Українські бальні танці» (доц. Бугаєць Н.А., доц. Ліманська О.В., Пінчук О.І., Пінчук М.С.);
- Методичні рекомендації: «Основи композиції та постановки танцю» (доц. Волчукова В.М., доц. Ліманська О.В., Барабаш О.В., Полянська І.М.).

2007 рік

- «Основи наукових досліджень» для студентів заочного факультету (доц.Бугаєць Н.А., доц.Ліманська О.В.)

2008 рік

- «Методичні рекомендації з підготовки курсових, дипломних та магістерських робіт для студентів спеціальності «Хореографія» (Бугаєць Н.А., Барабаш О.В., Волчукова В.М., Пінчук О.І., Покровська О.Г.);
- «Методичні рекомендації з вивчення класичного танцю для студентів 1-го курсу хореографічної спеціалізації денної та заочної форм навчання» (Горенкова Л.М., Сидоренко В.А.)

2009 рік

- Народно – сценічний танець: вправи біля станка: Навчальний посібник (доц.Бугаєць Н.А., доц.Ліманська О.В.);
- Методика роботи з хореографічним колективом: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Хореографія» (доц. Бугаєць Н.А., доц. Волчукова В.Н., Пінчук М.С.);
- Методика роботи з дитячим хореографічним колективом сучасного бального танцю. Теоретичні основи хореографічного навчання. Частина І: Навчально – методичний посібник (доц.Бугаєць Н.А., Пінчук О.І., Пінчук М.С., Пінчук С.І.);
- «Методичні рекомендації з курсу «Методологія та методи наукових досліджень в галузі хореографії» за кредитно – модульною системою навчання» (доц. Ліманська О.В.);
- «Методичні розробки з курсу «Гімнастика» для студентів I та II курсу хореографічної спеціалізації денної та заочної форм навчання» (Горенкова Л.М., Алтухов В.А., Сидоренко Л.М.);

- Методичні рекомендації з курсу «Методика викладання хореографічних дисциплін (народно – сценічний танець)»: Теоретико – методологічні основи курсу (доц. Бугаєць Н.А., Полянська І.М.).

2010 рік

- «Народно-сценічний танець: Вправи біля станка» (доц.Бугаєць Н.А., доц.Ліманська О.В., затверджений МОН України (лист № І/П 1578 від 11.03.2010р.));
- Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності «Хореографія» (денна і заочна форми навчання) (Ліманська О.В., Волчукова В.М., Барабаш О.В., Пінчук О.І.);
- «Теорія та методика викладання класичного танцю» (Сидоренко В.А., Халабурдіна О.В., Горенкова Л.М.)

2011 рік

- Український народно-сценічний танець: Основи курсу. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Хореографія» (доц. Ліманська О.В., доц. Бугаєць Н.А., доц. Волчукова В.М., Барабаш О.В.);
- Методика викладання хореографічних дисциплін. Ч.1. Європейські танці. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Хореографія» (доц. Бугаєць Н.А., Пінчук О.І., Пінчук С.І., Пінчук М.С.)

2012 рік

- Теоретико-методологічні основи Хореології. (доц. Волчукова В.М., доц. Бугаєць Н.А., доц. Ліманська О.В., Сидоренко В.А.);
- Мистецтво балетмейстера. Навчально-методичний посібник для студентів бальної спеціалізації спеціальності «Хореографія» (доц. Бугаєць Н.А., Пінчук О.І., Пінчук С.І.);
- Методика організації художньо-просвітньої роботи та дозвільної діяльності. Методичні рекомендації з курсу «Методика організації художньо-просвітньої роботи та дозвільної діяльності» (доц. Ліманська О.В.)

2013 рік

- Український народно-сценічний танець: Основи курсу. Навчальний посібник (доц. Ліманська О.В., Барабаш О.В., доц. Бугаєць Н.А., доц. Волчукова В.М., затверджений МОН МС України (лист МОН МС України № І /18617 від 03.12.2012 року));
- Практикум з хореографічного ансамблю: Основи курсу / Навчальний посібник (доц. Ліманська О.В., Редько К.В., Алтухов В.А., Єфімова О.В.);
- Теорія та методика викладання європейських танців. Навчально – методичний посібник (доц. Бугаєць Н.А., Пінчук О.І., доц. Пінчук С.І.);
- Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу. Навчально-методичний посібник (доц. Волчукова В.М., доц. Бугаєць Н.А., доц. Ліманська О.В., Тіщенко О.М.).

2014 рік

- Основи композиції та постановки танцю: сучасна тема в хореографії . Навчальний посібник для студентів спеціальності “Хореографія” (доц. Ліманська О.В., доц. Бугаєць Н.А., Барабаш О.В., Косиченко В.А.);

- Теорія та методика викладання латиноамериканських танців. Навчально – методичний посібник (доц. Бугаєць Н.А., доц. Пінчук С.І., Пінчук О.І.);
- Основи хореографії: перший рік навчання. Навчальний посібник (доц. Лиманська О.В., доц. Волчукова В.М., Барабаш О.В., Даниленко К.В.)

2015 рік

- Теорія та методика викладання хореографічних дисциплін. Навчальний посібник (Барабаш О.В., доц. Волчукова В.А., Косиченко В.А., доц. Лиманська О.В.)
- Практикум з хореографічного ансамблю. Навчальний посібник (доц. Бугаєць Н.А., Пінчук О.І., Косиченко В.А., Тиховод Я.В.)

2016 рік

- Сценічна майстерність хореографа. Навчально-методичний посібник (доц. Бугаєць Н.А., Полянська І.М.)
- Методичні засади практичної підготовки студентів спеціальності «Хореографія». Методичний посібник для бакалаврів, спеціалістів та магістрів денної та заочної форми навчання (доц. Волчукова В.М., доц. Бугаєць Н.А., доц. Лиманська О.В., Тіщенко О.М.)

З метою профорієнтаційної роботи викладачами кафедри хореографії проводяться науково-практичні конференції та науково-методичні семінари для підвищення рівня професійної майстерності викладачів хореографії вищих навчальних закладів, керівників гуртків, ансамблів, студій бального, сучасного та народного танцю м. Харкова та Харківської області.

Пріоритетним напрямом роботи кафедри хореографії є залучення студентів до науково-дослідної діяльності, а також участь у студентських наукових конференціях, зокрема: у науково-практичній конференції магістрантів ХНПУ імені Г.С.Сковороди «Цивілізаційний поступ сучасної освіти і науки» та у науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної мистецької освіти в умовах європейської інтеграції: хореографічне мистецтво».

Кафедра хореографії має свої традиції – проведення відкритого захисту-презентації творчих робіт магістрів та практичної частини державного іспиту з основ композиції та постановки танцю.

Студенти-хореографи мають можливість займатися у 4-х спеціалізованих хореографічних залах, користуватись фондовою бібліотекою, костюмерною, відео та аудіо – матеріалами з хореографічного мистецтва.

Після закінчення ХНПУ імені Г.С.Сковороди випускники кафедри хореографії працюють вчителями хореографії у загальноосвітніх школах, у спеціалізованих школах (дитячих хореографічних школах, ліцеях мистецтв, гімназіях), у Палацах культури м. Харкова та Харківської області, інших міст України та за кордоном. Також, випускники засновують клуби спортивних бальних танців, працюють керівниками дитячих мистецьких колективів та об'єднань, керівниками позашкільних мистецьких закладів, методистами, спеціалістами управлінь та відділів освіти.

2.2. Структура та організація кафедри хореографії

На кафедрі хореографії працює 23 співробітника із них: 3 кандидата наук, доценти, 1 кандидат наук, 4 старших викладача, 9 викладачів, 4 концертмейстера, 1 акомпаніатор.

Штатний склад кафедри хореографії:

1. Науково-педагогічний склад кафедри хореографії:

Бугаєць Наталія Анатоліївна – доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри хореографії.

Алтухов Вадим Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії.

Барабаш Ольга Володимирівна – старший викладач кафедри хореографії.

Булгакова Ніна Сергіївна – викладач кафедри хореографії.

Волчукова Вікторія Миколаївна – доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії.

Горенкова Лідія Миколаївна – старший викладач кафедри хореографії.

Косиченко Вікторія Анатоліївна – викладач кафедри хореографії

Лиманська Ольга Вікторівна – доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії.

Пелех Сергій Віталійович – викладач кафедри хореографії.

Пінчук Ольга Іванівна – старший викладач кафедри хореографії.

Покровська Олена Геннадіївна – старший викладач кафедри хореографії.

Сидоренко Вікторія Анатоліївна – викладач кафедри хореографії.

Тиховод Ярослава Володимирівна – викладач кафедри хореографії.

Яворівська Вікторія Леонідівна – викладач кафедри хореографії.

2. Педагогічний склад кафедри хореографії:

Нос Олександр Григорович – концертмейстер кафедри хореографії

Подкопай Євгенія Юріївна – концертмейстер кафедри хореографії

Шаршонь Дмитро Володимирович – концертмейстер кафедри хореографії

Сумісний склад кафедри хореографії:

1. Науково-педагогічний склад кафедри хореографії:

Агафонов Віталій Олександрович – викладач кафедри хореографії.

Редько Каріне Вагаршаківна – викладач кафедри хореографії.

Тіщенко Олена Миколаївна – викладач кафедри хореографії.

2. Педагогічний склад кафедри хореографії

Козлова Тетяна Михайлівна – концертмейстер.

3. Навчально-допоміжний склад кафедри хореографії

Гусева Лілія Володимирівна – акомпаніатор.

2.3. Організація навчального процесу

Навчання на кафедрі хореографії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди здійснюється за такими формами: денна та заочна.

Денна форма навчання на кафедрі – класичний тип навчання, коли студент постійно відвідує лекції, практичні заняття протягом семестру, наприкінці якого проводиться підсумковий контроль (семестровий залік чи іспит).

Заочна форма навчання є формою здобуття певного рівня освіти або кваліфікації без відриву від виробництва.

Організація освітнього процесу на денній та заочній формах навчання здійснюється згідно з державними стандартами освіти.

Студент може змінювати форму навчання шляхом переведення. Форму навчання можна змінити після завершення семестру під час канікул.

Професійна підготовка учителів хореографії та керівників хореографічних колективів, діяльність яких синтезує в собі всі аспекти хореографічної професії, здійснюється на кафедрі хореографії шляхом комплексного вивчення професійно-орієнтованого та загальноосвітнього циклу дисциплін з урахуванням специфіки майбутньої соціокультурної діяльності хореографа.

Освітній процес на кафедрі хореографії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди здійснюється за такими формами:

- 1) лекції;
- 2) практичні заняття;
- 3) індивідуальні заняття;
- 4) консультації;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи.

Лекція – одна з організаційних форм навчальних занять на кафедрі, що формує у студентів основи знань з певної навчальної дисципліни, визначає напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи студентів.

Практичне заняття – це форма заняття, на якому викладач організовує детальний аналіз/вивчення студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформульованих завдань. Практичні заняття забезпечують набуття вмінь і навичок з хореографічного мистецтва, оскільки викладач здійснює детальний розгляд навчального матеріалу, в процесі якого відбувається засвоєння студентами методики виконання основних елементів, рухів, вправ, принципів їх поєднання, розвиток координаційних прийомів, музикальності і виразності виконання, принципів побудови окремих частин уроку; здійснюється

формування емоційно-ціннісного і творчого ставлення до оточуючої дійсності, відбувається загальний розвиток людини засобами хореографічного мистецтва.

Практичні заняття проводять у спеціально обладнаних хореографічних залах. Перелік тем практичних занять визначено навчальною програмою дисципліни. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Індивідуальне заняття – форма організації навчальної роботи викладача з окремими студентами, яка здійснюється шляхом створення необхідних умов для виявлення і реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. Мета індивідуальних занять - практичне засвоєння і удосконалення виконавського рівня студента.

Індивідуальні заняття організують за окремим графіком і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох навчальних дисциплін, а в окремих випадках – повний обсяг навчальних занять для конкретного освітнього або кваліфікаційного рівня.

Курсова робота – один із видів індивідуальних занять навчально-дослідного, творчого характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, використовуючи сучасні інформаційні засоби і технології.

Студенти спеціальності «Хореографія» виконують 2 курсові роботи на протязі періоду навчання – з «Педагогіки» та «Історії хореографічного мистецтва». Тематику курсових робіт розробляють викладачі кафедр педагогіки і хореографії, відповідно до змісту і завдань навчальної дисципліни.

Консультація – форма заняття, на якому студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання з хореографічних дисциплін. Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи студентів залежно від того, чи викладач консультиє студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни перед заліком або іспитом.

Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій з конкретної дисципліни, визначається навчальним планом. Графік консультацій викладачів складає кожна кафедра на початку семестру і доводить до відома студентів.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу без участі викладача у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студента самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у підготовці та становленні сучасного фахівця вищої кваліфікації. Самостійна робота як одна з форм позааудиторної роботи спрямована на здобуття і поглиблення знань, удосконалення вмінь та навичок, отриманих в процесі проходження систематичного курсу навчання.

Самостійна робота студента-хореографа представлена індивідуальною діяльністю, яка спрямована на самоосвіту, самовдосконалення, здатність приймати самостійні рішення.

Зміст самостійної роботи студента визначено робочою навчальною програмою дисципліни, яка вивчається, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Студент самостійно повторює, відпрацьовує рухи, танцювальні комбінації, окремі танці з репертуару ансамблю; приділяє увагу розкриттю хореографічного образу, акторської майстерності; працює над помилками, на які було вказано викладачем; створює власні комбінації біля палки та посеред залу, навчально-тренувальні вправи та варіації, рухи до семестрових хореографічних постановок; працює з підбором музичного матеріалу.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручники, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, конспекти лекцій викладачів, відеофільми, відео семінарів з хореографії тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендують відповідну фахову і періодичну літературу.

Самостійну роботу над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни студент може виконувати в бібліотеці, навчальних кабінетах, хореографічних залах, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах у час, вільний від обов'язкових для відвідування навчальних занять.

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виносять на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом навчального процесу на кафедрі хореографії і має на меті набуття студентом фахових (професійних, спеціальних) компетентностей. Практика студентів передбачає послідовність її проведення.

Організація педагогічних практик різних рівнів (безперервної пропедевтичної практики, практики в дитячому оздоровчому таборі, педагогічної практики у школі, науково-дослідницької практики, науково-педагогічної практики у ВНЗ) є одним з системоутворюючих компонентів професійної підготовки учителя, забезпечує високий рівень професійно-практичної підготовки майбутніх учителів шляхом включення студентів в реальний педагогічний процес в освітньому закладі. Провідним завданням педагогічної практики є формування у студентів фахових умінь та навичок організації та здійснення навчально-тренувального і творчо-постановочного хореографічного процесів у системі загальної та позашкільної освіти. Різні види спеціальних хореографічних практик дають можливість студентам насамперед збагатити свій фаховий досвід, а також продемонструвати набуті

практичні вміння й навички з методики викладання дисциплін хореографічного циклу.

Зміст кожної хореографічної практики представлено у програмах, інструктивно-методичних матеріалах, розроблених викладачами профільної кафедри і затверджених на засіданнях методичної і вченої ради університету. Загальною метою педагогічних практик з хореографії визначається комплексна професійна підготовка студента до хореографічної роботи у системі загальної і позашкільної освіти. Відповідно до профілю хореографічної підготовки та перспектив майбутньої професійної діяльності студенту надається можливість вибору бази проходження практики, а також комплексу завдань з хореографічних дисциплін, які він буде виконувати під час проходження практики.

Початковим етапом процесу формування у майбутніх учителів-хореографів професійно значущих якостей є пропедевтична практика. Основним видом діяльності студентів під час її проходження є спостереження за хореографічною діяльністю у загальноосвітніх і спеціалізованих шкільних закладах освіти (ліцеях, гімназіях) та виконання низки теоретичних і практичних завдань, які розкривають основні напрями професійно-практичної підготовки майбутнього вчителя-хореографа. Завдання пропедевтичної практики передбачають ознайомлення студентів зі специфікою планування та проведення вчителем-хореографом уроків з ритміки, хореографії, класичного, народно-сценічного, бального, сучасного танців у загальноосвітніх і спеціалізованих шкільних закладах освіти (ліцеях, гімназіях); володіння інноваційними методиками викладання класичного, сучасного бального, народно-сценічного, сучасного танців.

Педагогічна практика передбачає практичне ознайомлення студентів з організаційним, постановчим, репетиційним, виховним напрямом діяльності вчителя-хореографа, проведення уроків хореографії у ЗОШ, профільних ліцеях мистецтв, гімназіях, підготовку та проведення уроків хореографії різних видів із застосуванням ефективних методів навчання, а також забезпечує виконання експериментальної частини дослідницької роботи. Вона забезпечує закріплення отриманих професійних знань, набутих практичних умінь і навичок з методик викладання дисциплін хореографічного циклу в процесі організаційної та творчо-постановочної роботи у дитячому хореографічному колективі. Таким чином, у ході педагогічної практики створюються оптимальні умови для формування у студентів фахових умінь учителя хореографії.

Керівники навчальних закладів забезпечують створення належних умов для проходження практики студентів, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства України.

Таким чином, фахова підготовка педагогів-хореографів на кафедрі хореографії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди є складним довготривалим процесом, що вимагає не лише досконалого професійного оволодіння технічною майстерністю, знаннями та навичками але й засвоєння методик викладання дисциплін хореографічного

циклу, вміння вдало використовувати їх як для роботи в школі, так і в науково-дослідній роботі.

2.4. Основні методи навчання і викладання, способи оцінювання, які використовуються на кафедрі

Перед сучасною мистецькою педагогікою стоять вимоги особистісно-орієнтованої, гуманістичної освіти, яка відповідає принципам соціокультурної діяльності, що домінують в роботі вчителя-хореографа. Нові умови професійної діяльності хореографа вимагають від нього загальнокультурологічних, мистецтвознавчих, психолого-педагогічних, менеджерських знань поряд зі спеціальними вміннями та навичками у виконавській, балетмейстерській й педагогічній роботі.

Ціннісним орієнтиром у діяльності кафедри хореографії ХНПУ імені Г.С. Сковороди в процесі підготовки майбутнього учителя хореографії – є особистість студента, його діяльність з розвитку й формування власного потенціалу – інтелектуально-творчого, соціально-морального, духовно-естетичного і фізичного. Взаємодія компонентів навчального процесу з урахуванням індивідуальних якостей студентів є науковою основою для побудови дидактично-методичної системи професійної підготовки майбутніх учителів хореографії. Її зміст визначається особливостями і закономірностями хореографічно-педагогічної спрямованості навчального процесу, передбачає реалізацію ефективних методів засвоєння знань, умінь і навичок, притаманних хореографічній діяльності.

Методична підготовка студента-хореографа передбачає вивчення методик викладання навчальних предметів та проведення позашкільної і позакласної роботи. Забезпечується цей напрям роботи також в процесі проходження пропедевтичних, педагогічних, науково-педагогічних практик, а також шляхом методичної спрямованості викладання профільних навчальних дисциплін. Методична підготовка є наскрізною і здійснюється протягом усього періоду навчання з урахуванням особливостей спеціальності «Хореографія».

Навчання студентів на спеціальності “Хореографія” у ХНПУ імені Г.С. Сковороди передбачає одержання вищої освіти на освітніх рівнях: бакалавр (термін навчання 4 роки) та магістр (термін навчання 1 рік 4 місяці), на базі загальної середньої освіти та початкової хореографічної освіти або середньої хореографічної освіти. Для професійної підготовки учителя хореографії на кафедрі хореографії у ХНПУ імені Г.С. Сковороди застосовуються наступні ефективні групи методів навчання профільним дисциплінам:

1 група – методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

2 група – методи стимулювання та мотивації навчальної діяльності;

3 група – методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності розподіляються:

– по джерелу передачі та сприйняття учбової діяльності: **вербальні методи** (розповідь, бесіда, коментарі, пояснення (*метод музичного супроводу*)(роз'яснення педагогом музичної розкладки танцювального номеру, його темпу, ритму, емоційного образного виконання, драматургічних законів(експозиції, зав'язки, розвитку дії, кульмінації), технічний рівень виконання, затактної форми і т.д.); **наочні методи** (показ ілюстративного матеріалу, демонстрація, застосування схем-таблиць, слайдів, відеопрезентацій, кросвордів), **практичні методи** (показ учбово-тренувальних вправ, танцювальних комбінацій, фігур, етюдів, танцювальних композицій, метод послідовного переходу від легких рухів до більш складних(при складанні комбінацій, етюдів, танців починати слід з більш простих рухів, а найбільш складні па, підтримки, трюки повинні бути наприкінці комбінації, етюд, танцю); *метод цілісної вправи* (повністю показати комбінацію, а потім роз'яснення методики її виконання); зразок, метод імпровізації, театралізації, ігровий метод, метод емпатії (втілення хореографічного образу); метод *порівняння* роботи суглобо-м'язового апарату та емоційного забарвлення в процесі виконання хореографічних комбінацій;

– за логікою передачі та сприйняття інформації (індуктивні, дедуктивні(спроможність розкривати логіку танцювального руху, змісту навчального матеріалу від загального до окремого, і від окремого до загального);

– за ступенем самостійного мислення (репродуктивні) (ефективно сприяють відпрацюванню практичних вмінь та навичок, за допомогою неодноразових дій за зразком) та проблемно-пошукові(створення проблемної ситуації) викладач ставить питання, пропонує задачу, експериментально-творче завдання, організовує колективне обговорення можливих підходів до вирішення проблемної ситуації, стимулює висування гіпотез);

– за ступенем управління учбовою діяльністю (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Методи стимулювання та мотивації навчальної діяльності розподіляються на:

– методи стимулювання зацікавленості до предмета (пізнавальні ігри, учбові дискусії, створення емоційно-моральних ситуацій, створення атмосфери психологічної підтримки, організаційно-діяльнісні ігри);

– методи стимулювання відповідальності та обов'язку (пред'явлення вимог, похвали та покарання).

Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності розподіляються на:

– методи усного контролю та самоконтролю (індивідуальні запитання, фронтальні запитання, усні заліки, усні іспити);

– методи письмового контролю та самоконтролю (письмові контрольні роботи(ректорські контрольні роботи, комплексні контрольні роботи), тести,

письмові заліки та іспити, реферати, курсові, матеріали до самостійної роботи, захист-презентація наукового дослідження магістра);

– методи практичного контролю та самоконтролю (підсумковий практичний показ, відкриті практичні заняття з усіх профільних дисциплін).

В залежності від форми проведення занять методи використовуються як взаємодоповнюючі: викладач демонструє виконання танцювального руху, супроводжуючи його поясненням і підкріплюючи коментарем, виконанням або переглядом відеозапису.

Ці методи використовуються впродовж усього терміну навчання, але в різному співвідношенні. Так на старших курсах з метою розкриття творчої індивідуальності студента-хореографа більш інтенсивно використовується пояснення, ніж показ. За умови дотримання правил виконання вправ і комбінацій такий підхід дозволяє запобігти сліпому копіюванню виконавської манери викладача, спонукає студента до пошуку власних пластичних рішень.

Серед суто *вербальних* методів провідна роль належить бесіді, розповіді, в ході яких відбувається ознайомлення студентів з цілим рядом теоретичних та методичних питань.

Поряд з цим важливе значення має пояснення викладача тієї чи іншої танцювальної або учбово-тренувальної вправи в процесі практичного заняття. Пояснення детальні і стосуються конкретного руху або елемента вправи. Точність, лаконічність висловлювань викладача, чіткість у поясненні музичної розкладки не лише забезпечують розуміння студентами вимог до виконання вправи, а й сприяють мобілізації уваги, зосередженню на головному. Манера викладу матеріалу переконлива, образна, емоційна. Викладач за допомогою інтонації підкреслює найсуттєвіше в кожній темі, чітко й доступно для даної аудиторії викладає свої думки.

Практичні методи, що використовуються в ході практичних занять, спрямовані на оволодіння методикою виконання і викладання різних видів, форм, жанрів і стилів танців. Їх сутність полягає у багаторазовому повторенні окремих вправ, комбінацій і поєднань у чистому вигляді з метою відпрацювання техніки виконання. Показ, демонстрація викладачем того чи іншого руху або пози, роблять пояснення більш предметним, зрозумілим та переконливим і є стимулом до вдосконалення виконавських навичок

Наочні методи доповнюють вищенаведені: адже застосування ілюстрацій книг, опорних схем-таблиць, відеоматеріалу з концертних виступів творчих колективів, балетних вистав, чемпіонатів, турнірів, змагань, фестивалів-конкурсів з різних видів хореографії допомагають стимулюванню активності студентів і краще зрозуміти манеру виконання, техніку танцю.

Розв'язання завдань щодо підготовки фахівців-хореографів на факультеті мистецтв у ХНПУ імені Г.С. Сковороди до художньо-творчої діяльності, які відповідають вимогам сьогодення, безпосередньо залежить від змісту та організації навчально-виховного процесу, оскільки саме в його перебігу проходить професійне становлення особистості. ***Основними способами визначення кількісних і якісних параметрів технології навчання виступають: поточний і підсумковий модульні контролю*** як невід'ємні

компоненти процесу діагностування навчальних досягнень студентів-хореографів.

В умовах перенесення акцентів на самостійне оволодіння знаннями великого значення набуває вивчення ролі поточного контролю у формуванні мотивації навчання студентів, розвитку їх пізнавальної самостійності, самоконтролю особистості при виконанні художньо-творчих робіт.

Поточне оцінювання – це процес установавання рівня навчальних досягнень студента-хореографа в оволодінні змістом предмета, вміннями й навичками відповідно до вимог навчальних програм. **Об'єктом поточного оцінювання** рівня навчальних досягнень студентів-хореографів є знання, вміння й навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми.

Його основними завданнями є: установавання й оцінювання рівнів розуміння й первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, установавання зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Основними функціями поточного оцінювання навчальних досягнень студентів-хореографів є:

- *контролююча* – визначає рівень досягнень кожного студента-хореографа, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал з профільних дисциплін;

- *навчальна* – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок з хореографічного мистецтва;

- *діагностично-коригувальна* – з'ясовує причини труднощів, які виникають у студента (студентки) у процесі навчання; виявляє прогалини в засвоєному матеріалі, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- *стимулюючо-мотиваційна* – формує позитивні мотиви хореографічного навчання;

- *виховна* – сприяє формуванню вмінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної хореографічної діяльності.

Знання, вміння, навички студентів-хореографів з профільних предметів оцінюються за 5-ти бальною шкалою на підставі критеріїв з кожного навчального предмета.

Загальні критерії оцінювання знань, умінь студентів-хореографів з профільних предметів.

При оцінюванні навчальних досягнень студентів мають враховуватися:

- *характеристика відповіді студента:* правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- *якість знань:* повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- *сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;*

- *рівень володіння розумовими операціями:* уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

- *досвід творчої діяльності* (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

- *самостійність оцінних суджень*.

Формами поточного оцінювання є:

- індивідуальне, групове та фронтальне опитування;
- робота зі схемами, таблицями;
- виконання студентами різних видів контрольних письмових робіт;
- взаємоконтроль студентів у парах і групах;
- самоконтроль;
- евристичні завдання до тем;
- індивідуальні творчі завдання для самостійної роботи студентів (реферати, аналітичні огляди, повідомлення, доповіді, рецензії, індивідуальні домашні завдання, індивідуальні науково-дослідні завдання, плакати, написання кросвордів за пройденими темами);

- тестові завдання;

- комплексні та ректорські контрольні роботи;

- відеопрезентації;

- відкритий практичний показ;

- захист курсових робіт;

- лекції-концерти;

- усні журнали.

Поточний контроль на практичних і лабораторних заняттях з профільних дисциплін проводиться з метою виявлення готовності студентів до занять у таких формах:

1. Вибіркове усне опитування перед початком занять.

2. Фронтальне стандартизоване опитування за карточками, тестами.

3. Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.

4. Виклик до дошки окремих студентів для самостійного розв'язування кросвордів за темою, письмові відповіді на окремі запитання, надані на лабораторному занятті.

5. Оцінка активності студента у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей.

6. Письмова (до 45 хв.) контрольна робота.

7. Колоквіум по самостійним розділам теоретичного курсу (темам або модулям).

Семестровий (модульний поточний) і річний (підсумковий контроль) виставляється на підставі тематичних оцінок. При цьому враховуються динаміка особистих навчальних досягнень студентів з предмету протягом семестру.

Семестровий поточний і підсумковий контроль проводиться у **традиційних формах: екзамену або диференційованого заліку**. Ці форми контролю проводяться усно чи письмово, за екзаменаційними білетами, тестами, студенти виконують практичний показ вивченого матеріалу.

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння студентами-хореографами теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінку засвоєння студентами-хореографами навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, на підставі виконання обов'язкових видів навчальної діяльності, лабораторних, практичних робіт за семестр, якщо з навчальної дисципліни робочими навчальними планами не передбачено проведення семестрового екзамену.

При вивченні теоретичного циклу профільних дисциплін: «Історія костюму», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Історія хореографічного мистецтва», «Методика роботи з дитячим хореографічним колективом», «Теоретико-методологічні основи хореографії», «Методологія наукових досліджень в галузі хореографії» проводяться **поточний і підсумковий контроль** при проведенні яких студенти виконують наступні види контрольних завдань: перевірочні контрольні роботи, ректорські контрольні роботи, тестові завдання, написання словнику ключових термінів, співбесіда, розробка відеопрезентацій, складання робочого зошиту з ілюстраціями національних і світських костюмів різних країн і епох, складання кросвордів ключових термінів, схем-таблиць, плакатів, складання матеріалів до самостійної роботи.

При вивченні практичного циклу профільних дисциплін: «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного бального танцю», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Методика створення концертних номерів», «Методика викладання хореографічних дисциплін», «Практикум з хореографічного ансамблю», «Основи композиції і постановки танцю» проводяться **поточний і підсумковий контроль** при проведенні яких студенти виконують наступні види контрольних завдань: розписують у зошитах танцювальні комбінації, фігури, етюди, реферати за темами курсу, анотації на творчі заходи, відкритий практичний показ, співбесіда, тестові завдання.

Навчально-методичне забезпечення поточної і підсумкової форми контролю: конспекти лекцій, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, відеофільми, плакати, тестові завдання, схеми-таблиці, географічні карти.

2.5. Позааудиторна робота

Кафедрою хореографії Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди сформовано чітку систему виховної та позааудиторної роботи, яка орієнтована на підготовку фахівців, здатних забезпечити розвиток, збагачення, збереження національної культури, а саме хореографічного мистецтва України.

Позааудиторна виховна робота є невід'ємним компонентом формування творчої особистості студента-хореографа і представлена наступними формами:

творчі зустрічі з відомими діячами в галузі хореографічного мистецтва; художньо-просвітницькі концерти; «творчі вітальні» до Всесвітнього дня танцю; тематичні вечори, присвячені творчості видатних хореографів, відвідання хореографічних вистав та ін.

Художньо-творча робота представлена такими формами, як: робота в творчих колективах (народний ансамбль народного танцю «Зорицвіт» та народний ансамбль бального танцю ХНПУ імені Г.С.Сковороди, ансамбль сучасного танцю ХНПУ імені Г.С.Сковороди); участь у концертах, конкурсах (міських, всеукраїнських, міжнародних) та фестивалях мистецтв; оглядах самодіяльної творчості; розробка сценаріїв, постановчих матеріалів, підготовка і показ концертних програм. Цей напрям сприяє постійному вдосконаленню художньої майстерності і ефективному використанню творчого потенціалу студентської молоді.

Ансамбль бального танцю, який був створений у 1998 році, розпочинав свою роботу з невеликої кількості танцюристів. Сьогодні це багаточисельний колектив, в репертуарі якого не тільки «класичні» постановки, а й оригінальні номери, побудовані на сучасній хореографічній лексичі. *Ансамбль народного танцю* був створений у 1995 році. В 1999 році колектив об'єднався з Народним ансамблем народного танцю «Зорицвіт» (ПК Червонозаводського р-ну) та розпочав активну гастрольну діяльність. Основою репертуару ансамблю стали хореографічні композиції на матеріалі танців різних регіонів України. За досягнення, високий рівень виконавської майстерності та репертуару ансамблям народного танцю «Зорицвіт» та сучасного бального танцю ХНПУ імені Г.С.Сковороди присвоєно звання «Народний самодіяльний колектив України».

За допомогою позааудиторної роботи творчі колективи досягли значних успіхів. На цей час ансамблі є володарями гран-прі, переможцями та лауреатами багатьох міжнародних, всеукраїнських, обласних та міських хореографічних фестивалів-конкурсів: у 2001 – 2004 рр. ансамблі брали участь в творчих звітах майстрів мистецтв та художніх колективів Харківської області в м. Київ; в роботі IV – VI Всеукраїнських виставок “Освіта України” в м. Києві, “Освіта Слобожанщини” у м. Харкові; також вони учасники міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська весна» (м. Харків), «Посвята у першокурсники», в урочистостях до «Дня перемоги» (м. Харків) та ін.

У 2008 році вперше в Україні кафедрою хореографії ХНПУ імені Г.С.Сковороди за підтримки Української федерації спортивного танцю, Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України, Управління фізичної культури та спорту Харківської обласної державної адміністрації започатковано проведення ***Національного чемпіонату України серед студентів вищих навчальних закладів.***

Студенти кафедри хореографії факультету мистецтв Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди гідно представляють навчальний заклад на цих змаганнях. Крайні з них щороку стають переможцями, срібними та бронзовими призерами чемпіонату України

серед студентів вищих навчальних закладів, Кубку Європи та світу з європейської та латиноамериканської програм.

Позааудиторна робота у вищому навчальному закладі – складова навчально-виховного процесу, одна з форм організації дозвілля студентів. Вона організовується й проводиться в позааудиторний час органами студентського самоврядування за активної допомоги і тактовного керівництва з боку педагогічного колективу, особливо кураторів груп. Від діяльності кураторів та викладачів, взаємодії їх зі студентським активом залежать інтенсивність та якість позааудиторної роботи. Куратором може бути тільки досвідчена людина, яка своїм авторитетом та досвідом може впливати на студентів. Важливий елемент позааудиторної роботи – взаємодія викладачів і студентів щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації дозвілля, планування наукової роботи.

Куратор групи – це головний консультант та вихователь студентів у групі. До функцій куратора належить робота в гуртожитку. Неофіційні умови дають можливість краще вивчити особливості характеру студентів, індивідуалізувати виховну роботу.

Позааудиторна робота студентів молодших курсів має свою специфіку. Багато часу в таких студентів займає проблема адаптації до умов навчання у ВНЗ. Куратори студентів 1 курсу організовують відвідання музею Г.С.Сковороди при ХНПУ імені Г.С.Сковороди та екскурсію у с. Сковородинівка Золочівського району Харківської області, де розташований Національний літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди, поміщицька садиба XVIII ст., сад пам'яті видатного українського філософа; забезпечують участь у посвяті першокурсників до лав українського козацтва та загальноуніверситетському заході «Дебют першокурсників». З часом, організаційні функції куратора зменшуються. Більшість організаційних проблем студентське самоврядування вирішує самостійно.

Робота куратора зі студентським активом триває з першого по четвертий курс включно, але цей процес набуває з часом нових якостей. Ініціаторами більшості заходів стають саме студенти, моральна та інтелектуальна відповідальність їх зростає. Куратор зі студентами старших курсів приділяє увагу питанням професійного самовизначення, формуванню громадської спрямованості, професійної компетентності. На базі кафедри хореографії також відбувається багато заходів, які сприяють всебічному розвитку студентів. Круглі столи, квести, відвідування музеїв, театрів, балету, різноманітних хореографічних вистав, кураторські години присвячені важливим темам сьогодення, зустрічі з видатними людьми, героями країни – все це, є невід'ємною частиною студентського життя.

Кафедрою хореографії щороку проводяться семінари-практикуми та науково-практичні конференції під загальною назвою «Актуальні проблеми сучасної мистецької освіти в умовах європейської інтеграції: хореографічне мистецтво», а також, спільно з художнім відділом ПК Червонозаводського р-ну проводиться відкритий хореографічний фестиваль-конкурс «Зорицвітова веселка».

Отже, позааудиторна робота кафедри хореографії охоплює всі напрямки Концепції національного виховання студентства та спрямована на виконання основного завдання, яке стоїть перед сучасною вищою школою, – формування всебічно розвиненої, духовно й морально зрілої особистості, готової відповісти на потреби сучасного життя.

2.6. Впровадження новітніх технологій

Стратегічна мета реформування й модернізації вищої освіти і науки в Україні – створення ефективного інноваційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах через сприяння прогресивним нововведенням, упровадження найсучасніших технологій і моделей навчання. З огляду на це, першочерговим завданням кафедри хореографії ХНПУ імені Г.С.Сковороди є розробка та впровадження інноваційних технологій – технології проектного навчання, інформаційно-комунікативної, кредитно-модульної й кредитно-рейтингової технології, а також інтерактивних навчальних технологій, для забезпечення творчого потенціалу особистості, створення умов для розвитку та саморозвитку студента-хореографа в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу.

Технологія проектного навчання (метод проектів) як компонент інноваційної технології в хореографії розрахований на професійно-пізнавальну індивідуальну або групову самостійність. Він розповсюджується не тільки на розробку навчальних художньо-творчих завдань (НХТЗ), але й актуальних професійно-освітніх тенденцій та орієнтирів, цілей, завдань, змісту, форм та методів навчання.

Інноваційні (інтерактивні) форми проектного хореографічного навчання:

- проблемна відео лекція (напр. «Дії корпусу та динаміка. Лекція з техніки латиноамериканських танців». Лектори й демонстратори: Славик Крикливий (Україна) та Карина Смирнофф (США) – чемпіони світу з латиноамериканських танців);
- власний аналіз навчального матеріалу;
- відкритий урок з глядачами (практичний показ) – курсове проектування з дисциплін: «Теорія та методика викладання класичного танцю», «Теорія та методика викладання народного-сценічного танцю», «Теорія та методика викладання сучасного бального танцю» та «Теорія та методика викладання сучасного танцю»;
- творчий семінар;
- відео-семінар (World ballroom dancing congress, Blackpool Dance festival тощо);
- відео майстер-клас (напр. Passion&Power with W.Pino & A.Bucciareli – чемпіони світу з європейських танців серед аматорів та професіоналів);
- клас-концерт – курсове проектування з дисципліни «Основи композиції та постановки танцю» студентів III курсу;
- творчий конкурс «Дебют першокурсників», «Студентська весна»;

– курсове проектування студентів II курсу – танцювальна казка «Попелюшка», «Буратіно», «Снігова королева» та ін.;

– бакалаврська робота студентів IV курсу – хореографічний спектакль «Пітер Пен», «Аліса в країні чудес»;

– бакалаврська робота студентів IV курсу – змагальна композиція формейшн з латиноамериканських танців «Старша школа», «Старс» та змагальна композиція формейшн з європейських танців «Сутінки», «Танцювальний сувенір», «Почуття»;

– спортивно-танцювальний проект – Чемпіонат України серед студентів ВНЗ (керівник проекту – кандидат педагогічних наук, доцент, чемпіонка України зі спортивних бальних танців в європейській програмі Н. Бугаєць);

– художньо-творчий проект – фестиваль «Зорицвітова веселка» (керівник проекту – кандидат мистецтвознавства доцент О. Лиманська);

– художньо-статусний проект – звітні концерти хореографічних ансамблів бального танцю (керівники – кандидат педагогічних наук, доцент Н. Бугаєць та О. Пінчук) та народного танцю (керівники – кандидат мистецтвознавства доцент О. Лиманська та К. Редько) студентів кафедри хореографії на підтвердження звання «Народний самодіяльний колектив профспілок України».

Іншим важливим напрямом оновлення освітнього процесу на кафедрі хореографії ХНПУ імені Г.С. Сковороди є *впровадження інформаційно-комунікаційних технологій* – широке використання інформаційного ресурсу, що зберігається в електронному форматі і може бути знайдений та перетворений засобами комп'ютерної мережі або іншої електронної технології обробки даних в умовах функціонування всесвітньої інформаційної мережі, яка дозволяє забезпечити доступ до інформації без будь-яких перешкод та обмежень, а саме:

– електронне навчання (e-learning) – використання Інтернет-технологій, електронних бібліотек, навчально-методичних мультимедіа-матеріалів, віртуальних лабораторних практикумів і т. ін.;

– «перевернуте навчання» (flipped learning) – форма активного навчання, що дозволяє «перевернути» звичайний процес навчання таким чином: студенти поза аудиторією переглядають відповідні навчальні та додаткові матеріали: відео-і аудіо записи, моделі, тексти лекцій, а також студенти самостійно вивчають теоретичний матеріал. У подальшому, вони в аудиторний час обговорюють деякі питання та ін.;

– аудіовізуальне навчання, пов'язане зі сприйманням і засвоєнням студентами аудіовізуальної навчальної інформації, яка передається за допомогою ТЗН (наприклад, телевізійних систем, DVD), та інтерактивне, яке забезпечує взаємодію студента і навчаючої системи у формі діалогу людини і комп'ютера;

– ресурсно-орієнтоване навчання – комплекс методів та засобів навчання, націлених на цілісний підхід до організації навчального процесу, спрямований не тільки на засвоєння знань і набуття навичок, але і на тренінг здібностей самостійного й активного перетворення інформаційного середовища

шляхом пошуку і практичного застосування інформаційних ресурсів. Особлива увага приділяється освітньо-хореографічним, мистецьким та спортивно-танцювальним інформаційним ресурсам Інтернету, а саме: веб-сайтам, присвяченим хореографічному мистецтву, танцювальному спорту; веб-сайтам – інформаційно-освітніх, мистецьких та спортивно-танцювальних організацій (WDC, WDSF, IDUS, IDU), видавництв (Dance Sport International), виробників комп'ютерних засобів навчання; інформаційних й довідкових порталів (<http://dovidka.if.ua>, <http://ua-info.biz>); ресурсам електронних бібліотек і спеціалізованих баз даних тощо.

Інтерактивні навчальні технології – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент-хореограф відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Особливість інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес здійснюється за умови постійної, активної взаємодії усіх його членів. Аналізуючи свої дії та дії партнерів, учасники навчального процесу змінюють свою модель поведінки, більш усвідомлено засвоюють знання та вміння, тому є сенс говорити про інтерактивні методи не тільки як засіб покращення навчання, але й як засіб посилення виховних впливів. Серед інтерактивних методів, форм і прийомів, що найчастіше використовуються в навчальній роботі кафедри, слід назвати такі: аналіз помилок, аудіовізуальний метод навчання; дискусія із запрошенням фахівців в галузі хореографії; ділова (рольова) гра (студенти перебувають у ролі викладача, члена журі хореографічного фестивалю або суддівської бригади на змаганнях з танцювального спорту); «займи позицію»; розробка слайд-шоу та відео-презентацій; коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; майстер-класи з визнаними виконавцями, балетмейстерами, педагогами, керівниками танцювальних колективів; метод аналізу і діагностики художньо-педагогічних ситуацій.

3. Загальний опис спеціальності «Хореографія»

Суспільна необхідність підготовки фахівців зі спеціальності «Хореографія» в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди визначається потребою збереження інтелектуального та духовного потенціалу нації, подальшого розвитку мистецької освіти, національного хореографічного мистецтва у східному регіоні.

Потреба у соціальному оновленні і реальному перетворенні української держави зумовила формування протягом останніх років стійкої тенденції до гуманізації освіти й суспільного життя в цілому. В освітніх закладах різних рівнів акредитації розширюється коло дисциплін, спрямованих на формування у молоді естетичної культури. За останніми дослідженнями фахівців все більшої популярності серед мистецьких дисциплін набуває хореографія. В Харківській області існує багато різних за жанрами хореографічних колективів, спостерігається чітка тенденція щодо їх збільшення. Саме тому підвищується суспільна значущість підготовки спеціалістів – хореографів з вищою освітою.

Про доцільність підготовки фахівців зі спеціальності «Хореографія» свідчить той факт, що в Харківській області існує цілісна система довузівської підготовки майбутніх фахівців даного профілю: хореографічні школи, ліцеї мистецтв, педагогічний коледж, училища культури (м. Харків, м. Лозова), а також ВНЗ, які потребують формування й оновлення свого педагогічного складу висококваліфікованими спеціалістами, згідно вимог, що висуває сьогодні сучасна освітянська наука.

З 2005 року на факультеті мистецтв відбувається підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Випускники магістратури зі спеціальності «Хореографія» поповнюють ряди викладачів хореографічних дисциплін ХНПУ імені Г.С. Сковороди, оскільки отримують кваліфікацію магістра з хореографії. Випускники кафедри хореографії працюють хореографічними керівниками, керівниками дитячих мистецьких колективів та об'єднань, керівниками позашкільних мистецьких закладів, методистами, спеціалістами управлінь та відділів освіти.

Практику студенти всіх освітніх рівнів проходять у загальноосвітніх, позашкільних, спеціалізованих, навчальних та мистецьких закладах міста та області, в яких працюють в основному випускники факультету.

Викладачами кафедри створюється потужна науково-методична база для вдосконалення навчально-виховного процесу відповідно до сучасних вимог входження в європейський освітній простір: розроблено навчальні та робочі програми до кожної дисципліни навчального плану, методичні рекомендації до семінарських, практичних занять, самостійної роботи студентів. Працюють викладачі над створенням та випуском науково-методичних посібників, методичних рекомендацій, курсів лекцій для студентів денної та заочної форм навчання. Викладачі кафедри хореографії є активними учасниками міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій, семінарів та конгресів, в яких публікують наукові статті.

Центральним суб'єктом навчально-виховного процесу кафедри є студент, і тому основою діяльності професорсько-викладацького складу є утвердження моделі особистісно-орієнтованого підходу до навчання і виховання, а також визнання того, що кожен студент – це особистість з власними творчими здібностями, креативними можливостями, потребами, системою цінностей. Для потреб студентів кафедри діють редакційно-видавничий відділ, методичний кабінет, бібліотека з читальним залом, пункт виходу у світову інформаційну мережу Інтернет. Для їхнього розвитку та удосконалення на факультеті створено інформаційно-методичний центр зі спеціальностей «Музичне мистецтво» та «Хореографія». Його робота забезпечує інформацію щодо оновлення змісту мистецької освіти, результатів наукових досліджень і нових педагогічних та мистецьких технологій, досягнень музичного та хореографічного мистецтва в Україні та світі, створює умови для інтелектуальної та творчої співпраці студента і викладача. Робота хореографічної студії-лабораторії «Веселые ребята» сприяє самостійній пошуково-дослідницькій, творчій діяльності студентів з вирішення проблем методики роботи з дитячим хореографічним колективом та вивчення специфіки підготовки концертних номерів. Студенти практикують хореографічну роботу з дітьми різних вікових груп. За результатами діяльності проводяться творчі виступи у школах та спеціалізованих ліцеях міста.

На кафедрі хореографії постійно проводяться «Майстер-класи» з основних предметів професійного спрямування: «Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю», «Теорія і методика викладання класичного танцю», «Теорія і методика викладання сучасного танцю», «Теорія і методика викладання сучасного бального танцю», що забезпечує постійне інформаційне та практичне насичення занять із хореографії, студенти вивчають нову хореографічну лексику з різних видів хореографії, знайомляться із різноманітними індивідуальними стилями роботи балетмейстера, хореографа-постановника, артиста.

На кафедрі діє народний ансамбль народного танцю «Зорицвіт» та народний ансамбль бального танцю ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Концепція колективів спрямована на функціонування їх як основної складової процесу підготовки хореографів-фахівців. Вона зорієнтована на розширення професійної сфери підготовки і використання випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Головним стратегічним завданням концепції є розширення та збагачення хореографічної практики студентів спеціальності «Хореографія», створення безперервної підготовки бакалаврів та магістрів для установ різних типів і видів Харківської області, налагодження міжнародних зв'язків з закордонними творчими колективами хореографічного профілю. Перспективні цілі, завдання і напрями роботи народного ансамблю народного танцю «Зорицвіт» та народного ансамблю бального танцю ХНПУ імені Г.С.Сковороди базуються на вітчизняній традиції, багаторічному досвіді підготовки педагогів-хореографів.

Студенти кафедри хореографії беруть участь у Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах та фестивалях, кращі з них щороку стають

переможцями, срібними та бронзовими призерами чемпіонату України серед студентів вищих навчальних закладів, Кубку Європи та світу з європейської та латиноамериканської програм. Пріоритетним напрямом роботи кафедри хореографії є залучення студентів до науково-дослідної діяльності, а також участь у студентських наукових конференціях.

Студенти – активні учасники управлінської діяльності на факультеті та в університеті: є членами вченої ради факультету і університету, активізована робота студентської ради факультету.

4. Підготовка студентів за освітнім рівнем «бакалавр»

4.1. Перелік навчальних дисциплін, які забезпечує кафедра:

1. Теорія та методика викладання класичного танцю (15 кредитів);
2. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (16 кредитів);
3. Теорія та методика викладання сучасного бального танцю (16 кредитів);
4. Теорія та методика викладання сучасного танцю (16 кредитів);
5. Практикум з хореографічного ансамблю (31 кредитів);
6. Основи композиції та постановки танцю (14 кредитів);
7. Методика роботи з дитячим хореографічним колективом (3,5 кредитів).

4.2. Анотація навчальних курсів

«Теорія та методика викладання класичного танцю»

Дисципліна *«Теорія та методика викладання класичного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і Мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення майбутнього вчителя хореографії знаннями, уміннями та навичками з теорії та методики викладання класичного танцю.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є добір відповідного навчального матеріалу, що підпорядковується досягненню певних учбово-педагогічних завдань у відповідності до державних стандартів та програми даної дисципліни; організація процесу оволодіння цим матеріалом; організація процесу контролю знань, вмінь і навичок.

«Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»

Дисципліна *«Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з особливостями розвитку народної танцювальної культури різних регіонів світу, отримання знань з методики побудови учбово-тренувальних вправ біля станка та з методики виконання технічних елементів народно-сценічного танцю на матеріалі народної хореографії різних країн світу; з методики вивчення

жанрово-лексичних особливостей народно-сценічної танцювальної культури цих країн; оволодіння манерою та технікою виконання учбових вправ та танцювальних елементів з програмного матеріалу.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: мати теоретичні знання та практичні навички зі структури побудови практичного заняття з народно-сценічного танцю; визначити можливі аспекти використання народного танцю в сценічній стилізації; надати знання з методики побудови і виконання вправ біля станка у народно-сценічному танці; ознайомити студентів зі спільними та відмітними жанрово-лексичними особливостями народного танцювального мистецтва Росії, Прибалтики, Білорусії, Башкірії, Калмикії, Грузії, Вірменії, Молдавії, Польщі, Угорщини, Сербії, Румунії, Болгарії; вивчення та технічне відпрацювання етюдів з програмного матеріалу; надати практичні навички з методів аналізу хореографічних композицій за законами драматургії; вдосконалення хореографічної майстерності майбутнього вчителя; формування навичок артистичності; ознайомлення студентів з танцювальною культурою різних народів; вдосконалення навичок техніки виконання народних танців різних країн світу; розвивати вміння робити самоаналіз власно створених учбово-тренувальних і танцювальних комбінацій біля станка.

«Теорія і методика викладання сучасного бального танцю»

Дисципліна *«Теорія і методика викладання сучасного бального танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є всебічний гармонійний розвиток творчої особистості студентів-хореографів засобами мистецтва бального танцю.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування знань, умінь й навичок з методики викладання танців Повільний вальс та Джайв, Квікстеп та Самба, Танго та Ча-ча-ча, Фокстрот та Румба; формування ритмічної виразності рухів, пластики та віртуозної техніки; формування умінь й навичок створення різноманітних технічних вправ та конкурсних варіацій танців Повільний вальс та Джайв, Квікстеп та Самба, Танго та Ча-ча-ча, Фокстрот та Румба.

«Теорія і методика викладання сучасного танцю»

Дисципліна *«Теорія і методика викладання сучасного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з особливостями розвитку сучасної танцювальної культури; отримання знань з методики побудови навчально – тренувальних вправ на середині зали та танцювальних етюдів на матеріалі напрямів та стилів сучасної хореографії; формування знань, умінь та навичок з методики викладання сучасних танців;

всесторонній гармонійний розвиток особистості студента - майбутнього вчителя хореографії.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: визначення теоретично-методологічних основ курсу, місця танцю в сучасній культурі; визначення основних напрямів та стилів сучасної хореографії; побудова та методично грамотне виконання вправ, елементів, комбінацій та етюдів у сучасних хореографічних напрямках та стилях; вивчення основних елементів модерн танцю, оволодіння манерою виконання рухів і різностильових комбінацій та етюдів, придбання навичок імпровізації; формування навичок методики та техніки виконання модерн танцю; вдосконалення хореографічної майстерності майбутнього вчителя; формування навичок самостійної роботи над технікою та манерою виконання сучасних танців.

«Практикум з хореографічного ансамблю» (народно-сценічний танець)

Дисципліна *«Практикум з хореографічного ансамблю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою вивчення курсу є ознайомлення студентів з особливостями й засобами організації та проведення учбової, репетиторської, постановчої, виховної роботи з хореографічним ансамблем народного танцю; розвиток творчих здібностей кожного студента; формуванню професійних якостей керівника творчого колективу; вдосконалення знань та практичних навичок, отриманих під час вивчення інших спеціальних дисциплін. Курс сприяє формуванню у студентів національного світогляду й підвищенню національної самосвідомості, вихованню справжнього громадянина своєї держави. Курс є важливою ланкою національного виховання студентів, що здобувають спеціальність *«Хореографія»*.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування навичок ансамблевого танцювання; формування технічних навичок виконання програмних танців; вдосконалення хореографічної майстерності майбутнього вчителя; формування навичок артистичної та індивідуальної майстерності; ознайомлення студентів з танцювальною культурою різних народів; вдосконалення навичок техніки виконання українських народних танців; виховання поваги до національних культур; формування навичок участі у концертних заходах, конкурсах, фестивалях з хореографії; формування стійкої мотивації до вдосконалення творчих можливостей; формування навичок самостійної роботи над технікою та манерою виконання програмних танців.

«Практикум з хореографічного ансамблю» (сучасний бальний танець)

Дисципліна *«Практикум з хореографічного ансамблю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення фундаментальної фахової та практичної підготовки студентів-хореографів як художніх керівників ансамблів танцю шляхом ознайомлення з особливостями й засобами організації та проведення навчальної, репетиційної, постановчої, виховної, концертної діяльності з ансамблем сучасного бального танцю, формування професійних якостей керівника творчого колективу; всебічний розвиток студентів-хореографів як особистостей та найвищої цінності суспільства, розвиток їх талантів, розумових, фізичних та художньо-творчих здібностей, виховання як громадян високих моральних якостей, здатних до свідомого суспільного вибору.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є оволодіння знаннями, вміннями, навичками ансамблевого виконавства та ансамблевої техніки, вдосконалення індивідуальної хореографічно-виконавської майстерності; розвиток образно-пластичного мислення, хореографічної пам'яті, хореографічно-творчих здібностей, умінь та навичок (інтерпретація, імпровізація та створення хореографічних творів); формування національного світогляду й підвищення національної самосвідомості та здатності до свідомого суспільного вибору; формування стійкої мотивації до вдосконалення власних творчих можливостей, виховання моральної, естетичної, художньо-виконавської культури та педагогічної майстерності студентів-хореографів.

«Основи композиції та постановки танцю»

Дисципліна *«Основи композиції та постановки танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«бакалавр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основами теорії композиції та постановки танцю та методикою постановки танцювальних номерів на різноманітну тематику, а саме: танців на розвиток малюнку, плясок, дитячих танців, українських побутових танців, танців малої форми, хореографічних композицій на сучасну тему. А також оволодіння системою запису танцювального твору, розумінням структури і образності музики та його відтворенням у хореографічному тексті.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: вивчення спеціальної науково-методичної літератури з композиції танцю, яка являється підґрунтям постановчої роботи; формування основних навичок постановника, спираючись на широкі та глибокі знання різноманітних галузей української національної, світової, сучасної культури, її теорії й багатовікової історії; методично грамотне використання всіх законів композиції та драматургії в процесі створення хореографічних номерів.

«Методика роботи з дитячим хореографічним колективом»

Дисципліна *«Методика роботи з дитячим хореографічним колективом»* складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців

освітнього рівня «бакалавр», галузі знань 0202 Мистецтво напряму підготовки 6020202 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни «**Методика роботи з дитячим хореографічним колективом**» є: ознайомлення студентів з особливостями учбово-виховної роботи у хореографічному ансамблі з дітьми середнього шкільного віку.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «**Методика роботи з дитячим хореографічним колективом**» є: ознайомлення студентів-хореографів із функціями керівника дитячого хореографічного колективу; надання знань з принципів, методів та форм роботи у дитячому хореографічному колективі з дітьми середнього шкільного віку; ознайомлення студентів з організацією учбово-виховної роботи у ДХК з дітьми середнього шкільного віку; розкриття сутності педагогічної майстерності керівника хореографічного ансамблю; надає практичні та теоретичні навички з психофізіологічних особливостей середніх підлітків та вміння враховувати ці аспекти у хореографічній роботі ансамблю; створення танцювальних комбінацій, етюдів з різних видів хореографії для середніх підлітків; створення індивідуальних планів роботи вчителя, робочих програм з хореографічних дисциплін, планів класних керівників ліцеїв, гімназій, композиційних планів хореографічних постановок; розвиває здібності до швидкої фізичної та психологічної адаптації середніх підлітків до педагогічних умов навчання у ДХК.

4.3. навчально-методичне забезпечення кафедри хореографії

Навчальний процес підготовки студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 024 «Хореографія» повністю забезпечений навчальними програмами, робочими програмами дисциплін, інструктивно-методичними матеріалами: практичних занять, індивідуальних занять, самостійної роботи; методичними вказівками і тематикою контрольних, курсових, пакетами контрольних завдань для перевірки знань студентів; програмами практик, критеріями оцінювання знань і вмінь студентів.

Навчально-методичні комплекс складин з врахуванням повного висвітлення змісту дисциплін кафедри і потреб всебічної підготовки фахівців зі спеціальності хореографія.

Найменування навчальної дисципліни згідно з навчальним планом	Інформація про наявність (“+”, “-”)				
	навчального контенту	планів практичних (семінарських) занять	завдань для самостійної роботи студентів*	питань, задач, завдань або кейсів для поточного та підсумкового контролю	завдань для комплексної контрольної роботи

Теорія та методика викладання класичного танцю	+	+	+	+	+
Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю	+	+	+	+	+
Теорія та методика викладання сучасного бального танцю	+	+	+	+	+
Теорія та методика викладання сучасного танцю	+	+	+	+	+
Практикум з хореографічного ансамблю	+	+	+	+	+
Мистецтво балетмейстера	+	+	+	+	+
Основи композиції та постановки танцю	+	+	+	+	+
Методика роботи з дитячим хореографічним колективом	+	+	+	+	+

4.4. Інформаційне забезпечення

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Народознавство і хореографічний фольклор	Стефанюк С.К.	Практичне народознавство: (національне виховання) : навч. посіб.	Х.: ББН 2002	30
	Кононенко П.П.	Українська етнологія: навч. посібник для студ. вищих навч. заклад.	К.: Либідь 2007	58
		Етнографія України: навч. посіб. для студ. іст. ф-тів вищ. навч. закл.	Львів: Світ 1994	147

Сценічна майстерність	Чехов М.	Путь Актера	АСТ, Транзиткнига 2006	31
	Станиславский К. С.	Актерский тренинг. Упражнения и етюды.	Астрель 2009	33
	Бугаєць Н.А.	Сценічна майстерність хореографа	Х: ХНПУ 2015	10
Теорія та методика викладання класичного танцю	Бугаєць Н. А.	Теорія та методика викладання класичного танцю: навч.- посіб. для студ. спец. «Хореографія»	Х: ХНПУ 2010	37
Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю	Бугаєць Н. А.	Український народно-сценічний танець: основи курсу: метод. розробка з курсу "Український танок" для студ. муз.-пед. ф-ту спец. "Пед. і метод. серед. освіти. Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2001	41
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2009	30
	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол. основи курсу : метод. рек.	Х.: ХНПУ 2009	42
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2010	70
		Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності "Хореографія": (денна і заоч. форми навчання)	Х.: ХНПУ 2010	187
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2011	31
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Харків: ХНПУ 2013	75
		Українські бальні танці: Навч.- метод. посібник	Х.: ХНПУ 2006	97
Теорія та методика викладання сучасного	Бугаєць Н.А.	Теорія та методика викладання європейських	Харків: ХНПУ 2013	36

бального танцю		танців: навч.-метод. посіб. для студ. бальної спеціалізації спец. "Хореографія"		
Теорія та методика викладання сучасного танцю	Шариков Д.І.	Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види	К.: Видавець Карпенко В. М. 2008	33
	Бугаєць Н.А.	Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності "Хореографія": (денна і заоч. форми навчання)	Х.: ХНПУ 2010	187
Теорія та методика викладання історико-побутового танцю	Васильєва – Рождественская М. В.	<u>Историко-бытовой танец</u>	М: Искусство 1987	32
	Воронина И.	<u>Историко-бытовой танец</u>	М: Искусство 1980	30
Теорія та методика викладання українського народного танцю	Ліманська О.В.	Український народно-сценічний танець: основи курсу: метод. розробка з курсу "Український танок" для студ. муз.-пед. ф-ту спец. "Пед. і метод. серед. освіти. Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2001	43
	Колногузенко Б.М.	Методика роботи з хореографічним колективом: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. культ. і мистецтв. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми	Х.: ХДАК 2004	30
	Фриз П.	Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: Навч.- метод. посібник для студ. спец. "Хореографія"	Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І.Франка 2006	31
	Шариков Д.І.	Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види	К.: Видавець Карпенко В. М. 2008	37
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2009	39
	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол.	Х.: ХНПУ 2009	44

		основи курсу : метод. рек.		
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2010	70
		Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності "Хореографія": (денна і заоч. форми навчання)	Х.: ХНПУ 2010	187
		Методика викладання хореографічних дисциплін: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1. Європейські танці	Х.: ХНПУ 2011	40
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2011	31
		Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (для ден. та заоч. форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	32
	Ліманська О.В.	Практикум з хореографічного ансамблю: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (денна та заочна форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	30
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Харків: ХНПУ 2013	75
Основи композиції та постановки танцю	Бугаєць Н.А.	Український народно-сценічний танець: основи курсу: метод. розробка з курсу "Український танок" для студ. муз.-пед. ф-ту спец. "Пед. і метод. серед. освіти. Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2001	33
	Колногузенко Б.М.	Методика роботи з хореографічним колективом: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. культ. і мистецтв. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми	Х.: ХДАК 2004	30

	Фриз П.	Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: навч.- метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І.Франка 2006	34
	Бугаєць Н.А.	Українські бальні танці: Навч.- метод. посібник	Х.: ХНПУ 2006	97
		Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2009	43
	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол. основи курсу : метод. рек.	Х.: ХНПУ 2009	39
	Бугаєць Н.А.	Методика роботи з дитячим хореографічним колективом сучасного бального танцю: навч.- метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2009	31
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2010	70
		Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності "Хореографія": (денна і заоч. форми навчання)	Х.: ХНПУ 2010	187
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2011	35
		Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (для ден. та заоч. форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	31
	Бугаєць Н.А.	Теорія та методика викладання європейських танців: навч.-метод. посіб. для студ. бальної спеціалізації спец. "Хореографія"	Харків: ХНПУ 2013	30
		Український народно-сценічний танець: основи	Харків: ХНПУ 2013	75

		курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"		
Історія хореографічного мистецтва		Балет: енциклопедія	М: Сов. енциклопедія 1981	33
	Добровольская Г.	М. Фокин. Русский период.	Санкт-Петербург 2007	41
Історія костюма	Бугаец Н.А.	История костюма: Курс лекций: Учеб.- метод. пособие для студ. искусствовед. спец.	Х.: ХНПУ 2005	181
Практикум з хореографічного ансамблю (народного, сучасного, бального танцю)	Бугаец Н.А.	Практикум з хореографічного ансамблю: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (денна та заочна форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	45
	Лиманська О.В.	Практикум з хореографічного ансамблю: основи курсу	Харків: ХНПУ 2013	30
Методика роботи з дитячим хореографічним колективом	Бугаець Н.А.	Методика роботи з дитячим хореографічним колективом сучасного бального танцю: навч.- метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2009	34
		Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (для ден. та заоч. форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	30
Гімнастика	Пальга В.Д.	Гимнастика: Учеб. пособие для ф-тов физ. воспит. пед. ин-тов	М.: Просвещение 1982	85
		Гимнастика и методика преподавания: Учебник для ин-тов физич. культуры	М.: Физкультура и спорт 1987	44
	Худолей О.Н.	Методика подготовки юных гимнастов: учеб. пособ.	Х.: ХГПИ 1988	49
		Основи методики викладання гімнастики: навч. посіб. : в 2 ч. Ч. 1	Х: ОВС 2004	59
	Алтухов В.А.	Методичні розробки з курсу «Гімнастика» для студентів I та II курсу хореографічної спеціалізації (денної та	Х: ХНПУ 2009	25

		заочної форм навчання). Ч.1		
--	--	--------------------------------	--	--

5. Підготовка студентів за освітнім рівнем «магістр»

5.1. Перелік навчальних дисциплін, які забезпечує кафедра

1. Теорія та методика викладання класичного танцю (9 кредитів);
2. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю (9 кредитів);
3. Теорія та методика викладання сучасного бального танцю (9 кредитів);
4. Теорія та методика викладання сучасного танцю (7 кредитів);
5. Практикум з ансамблю за кваліфікацією (13,5 кредитів);
6. Мистецтво балетмейстера (4 кредити);
7. Методика роботи з хореографічним колективом (дисципліна за вибором);
8. Підготовка концертних номерів (дисципліна за вибором);
9. Теоретико-методологічні основи хореографічного мистецтва (дисципліна за вибором);
10. Практикум створення концертних та конкурсних програм (дисципліна за вибором).

5.2. Анотація навчальних курсів

«Теорія та методика викладання класичного танцю»

Дисципліна *«Теорія та методика викладання класичного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни *«Теорія та методика викладання класичного танцю»* є забезпечення майбутнього вчителя хореографії знаннями, вміннями та навичками з теорії та методики викладання класичного танцю п'ятого року навчання.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є добір відповідного навчального матеріалу, що підпорядковується досягненню певних учбово-педагогічних завдань у відповідності до державних стандартів та програми даної дисципліни; організація процесу оволодіння цим матеріалом; організація процесу контролю знань, вмінь і навичок; виховання у студентів розуміння нерозривного зв'язку класичного танцю з музикою.

«Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»

Дисципліна *«Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з методикою побудови учбово-тренувальних вправ біля станка та з методики виконання технічних елементів народно-сценічного танцю на матеріалі народної хореографії Чилі, Венесуели, циган, Іспанії; з методики вивчення жанрово-лексичних особливостей народно-сценічної танцювальної культури цих країн; оволодіння манерою та технікою виконання учбових вправ та танцювальних елементів з програмного матеріалу.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: мати теоретичні знання та практичні навички зі структури побудови практичного заняття з народно-сценічного танцю для студентів-хореографів 5-го-6-го років навчання в профільних ВНЗ; визначити можливі аспекти використання народного танцю в сценічній стилізації; надати знання з методики побудови і виконання вправ біля станка у народно-сценічному танці; ознайомити студентів зі спільними та відмітними жанрово-лексичними особливостями народного танцювального мистецтва Венесуели, Чилі, циган, Іспанії; вивчення та технічне відпрацювання етюдів з програмного матеріалу: «Чилі», «Хоропо», «Мохнатий джміль»; надати практичні навички з методів аналізу хореографічних композицій за законами драматургії; розвивати вміння робити самоаналіз власно створених учбово-тренувальних і танцювальних комбінацій біля станка та етюдів.

«Теорія та методика викладання сучасного бального танцю»

Дисципліна «*Теорія та методика викладання сучасного бального танцю*» входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня «*магістр*», галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: забезпечення фундаментальної наукової, загальнокультурної, фахової та практичної підготовки студентів-хореографів з теорії та методики викладання сучасних бальних танців; всебічний розвиток студентів-хореографів як особистостей та найвищої цінності суспільства, розвиток їх талантів, розумових, фізичних та художньо-творчих здібностей, виховання у них як громадян високих моральних якостей, здатних до свідомого суспільного вибору.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: формування знань з теорії та методики викладання конкурсних фігур та фігур-ліній європейських танців, формування знань з теорії та методики викладання європейського танцю Віденський вальс та латиноамериканського танцю Пасодобль; формування знань щодо застосування конкурсних фігур та фігур-ліній європейських танців при створенні конкурсних варіацій підвищеної категорії складності; формування практичних умінь та навичок виконання конкурсних фігур та фігур-ліній європейських танців; формування умінь та практичних навичок виконання комбінацій цих фігур із іншими конкурсними та програмними фігурами; формування знань, умінь й навичок з методики викладання танцю Віденський вальс та Пасодобль за роками навчання; формування ритмічної виразності та віртуозної техніки рухів; формування практичних умінь й навичок створення різноманітних навално-тренувальних

вправ та конкурсних варіацій танцю Віденський вальс та Пасодобль, формування навчального репертуару за роками навчання.

«Теорія та методика викладання сучасного танцю»

Дисципліна *«Теорія та методика викладання сучасного танцю»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з особливостями розвитку сучасної танцювальної культури; отримання знань з методики побудови навчально – тренувальних вправ на середині зали та танцювальних етюдів на матеріалі напрямів та стилів сучасної хореографії; формування знань, умінь та навичок з методики викладання сучасних танців; всебічний гармонійний розвиток особистості студента - майбутнього вчителя хореографії..

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: точне визначення теоретично – методологічних основ курсу, місця танцю в сучасній культурі; визначення основних напрямів та стилів сучасної хореографії; побудова та методично грамотне виконання вправ, елементів, комбінацій та етюдів у сучасних хореографічних напрямках та стилях; вивчення основних елементів стилю street dance та джаз танцю; формування технічних навичок виконання сучасних танців; вдосконалення хореографічної майстерності майбутнього вчителя хореографії; формування навичок самостійної роботи над технікою та манерою виконання сучасних танців.

«Практикум з ансамблю за кваліфікацією»

Дисципліна *«Практикум з ансамблю за кваліфікацією»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»* галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення фундаментальної фахової та практичної підготовки студентів-хореографів як художніх керівників ансамблів танцю шляхом ознайомлення з особливостями й засобами організації та проведення навчальної, репетиційної, постановчої, виховної, концертної діяльності з ансамблем танцю, формування професійних якостей керівника творчого колективу; всебічний розвиток студентів-хореографів як особистостей та найвищої цінності суспільства, розвиток їх талантів, розумових, фізичних та художньо-творчих здібностей, виховання як громадян високих моральних якостей, здатних до свідомого суспільного вибору.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є оволодіння знаннями, вміннями, навичками ансамблевого виконавства, ансамблевої техніки та ансамблевої синхронності, вдосконалення індивідуальної хореографічно-виконавської майстерності; розвиток образно-пластичного мислення, хореографічної пам'яті, хореографічно-творчих здібностей, умінь та навичок

(інтерпретація, імпровізація та створення хореографічних творів); формування світогляду й підвищення національної самосвідомості та здатності до свідомого суспільного вибору; формування стійкої мотивації до вдосконалення власних творчих можливостей, виховання моральної, естетичної, художньо-виконавської культури та педагогічної майстерності студентів-хореографів.

«Мистецтво балетмейстера»

Дисципліна *«Мистецтво балетмейстера»* входить до нормативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: підготовка студентів до самостійного керування та створення репертуару в дитячих та дорослих хореографічних колективах з врахуванням специфічних задач, умов і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва (студія або ансамбль класичного танцю, народного танцю, естрадного та ін.), підготовка висококваліфікованих викладачів хореографічних дисциплін в новітніх мистецьких закладах освіти, середній та вищій школі.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: формування знань з сфери творчої діяльності балетмейстера, роботи балетмейстера з композитором, художником, костюмером. Студенти повинні знати значення поняття “професійний балетмейстер”; які існують види хореографічного мистецтва; танцювальні форми та жанри; класифікацію танців; як здійснюється розбір танців по запису; закони драматургії у постановці танцювального номеру; що таке хореографічні та музичні образи; різницю роботи балетмейстера в професійному та аматорському хореографічному колективі; п'ять взаємопов'язаних етапів роботи балетмейстера у процесі створення хореографічної постановки; правильно підібрати музику до хореографічного твору.

«Методика роботи з хореографічним колективом»

Дисципліна *«Методика роботи з хореографічним колективом»* входить до вибіркової частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни *«Методика роботи з хореографічним колективом»* є забезпечення фундаментальної фахової та практичної підготовки студентів-хореографів як художніх керівників хореографічних колективів шляхом ознайомлення з особливостями й засобами організації та проведення навчальної, репетиційної, постановочної, виховної, концертної діяльності з хореографічним ансамблем, формування професійних якостей керівника творчого колективу; всебічний розвиток студентів-хореографів як особистостей та найвищої цінності суспільства, розвиток їх талантів, розумових, фізичних та художньо-творчих здібностей, виховання як громадян високих моральних якостей, здатних до свідомого суспільного вибору.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом» є ознайомлення студентів-хореографів із функціями керівника студентського хореографічного ансамблю; надання знання з принципів, методів та форм роботи у студентському хореографічному ансамблі; ознайомлення студентів з організацією навчально-виховної, постановчої, репетиційної, культурно-просвітницької роботи у студентському хореографічному ансамблі; визначення сутності педагогічної майстерності та професійних компетенцій керівника хореографічного ансамблю; формування теоретичних знань з психофізіологічних особливостей студентської молоді та практичних вмінь врахування цих аспектів у хореографічній роботі студентського ансамблю; принципів формування навчального та концертного репертуару для студентської молоді 1-5 років навчання; набуття знань та практичних навичок створення індивідуальних планів роботи викладача, робочих програм з хореографічних дисциплін, планів-кураторів, композиційних планів хореографічних постановок, кураторських індивідуальних планів; розвиток здібностей до швидкої фізичної та психологічної адаптації студентів-хореографів до педагогічних умов навчання у ВНЗ.

«Підготовка концертних номерів»

Дисципліна «Підготовка концертних номерів» входить до вибіркової частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня «магістр», галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є розвиток танцювально-виконавських здібностей студентів, на основі придбаних ними комплексу знань, умінь, навичок, необхідних для виконання танцювальних композицій різних жанрів і форм відповідно до федеральних державних вимог.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: розвиток танцювальності, вміння правильно розподіляти сценічний майданчик; розвиток музикальності, координації руху; розвиток ансамблевого виконавства (почуття партнерства), рухово-танцювальних здібностей, артистизму; набуток навчального досвіду творчої діяльності та публічних виступів; стимулювання розвитку емоційності, пам'яті, мислення, бачення та творчої активності в ансамблі; вміння долати технічні труднощі при виконанні складних комбінацій.

«Теоретико-методологічні основи хореографічного мистецтва»

Ця дисципліна комплексна та складається з двох дисциплін: «Теоретико-методологічні основи хореології» та «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень у галузі хореографії»

Дисципліна «Теоретико-методологічні основи хореології» входить до варіативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня «магістр», галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: зробити більш усвідомленим та стилістично цільним створення та когнітивне прочитання

хореографічного твору студентами-хореографами, що є важливим етапом фахової підготовки майбутніх вчителів-хореографів до майбутньої професійної балетмейстерської діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів знань з основ теорії походження танцю; визначення особливостей танцю у системі інших видів мистецтва; ознайомлення зі стильовими та змістовними компонентами танцю в контексті зв'язків зі світовою художньою культурою; визначення традиційних жанрів та форм хореографічних творів і особливості їх побудови; характеризувати засоби утілення постмодерністських ідей в хореографічному мистецтві кінця ХХ- поч. ХХІ ст.; визначення можливих аспектів використання танцю як елемента розважальної індустрії (поп-мистецтва); надати знання з міфології та феноменології танцю; ознайомити студентів з видозмінами систем запису танцю різними теоретиками хореографічного мистецтва в історичній ретроспективі; розкрити сутність естетичних принципів хореографічного мистецтва, онтологічні проблеми танцю; надати практичні навички з сучасних методів аналізу хореографічних текстів сучасними хореологами; розкрити теорії походження та філософсько-світоглядні концепції танцю, просторово-пластичні форми танцю ХХ-ХХІ ст., жанрово-стильові видозміни танцювальної культури ХХ-ХХІ ст.; аналізувати і проводити візуально-психологічну діагностику у танцювальному аспекті (танцотерапія, контактна імпровізація).

Дисципліна *«Методологія та методи науково-педагогічних досліджень у галузі хореографії»* входить до варіативної частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: педагогічна науково-дослідна діяльність студента.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів навичок організації та проведення науково-дослідної роботи в галузі хореографії; оволодіння методологією та методами наукових досліджень; оволодіння способами одержання і переробки інформації в навчально-дослідній роботі магістрів; формування навичок написання магістерського дослідження.

«Практикум створення концертних та конкурсних програм»

Дисципліна *«Практикум створення концертних та конкурсних програм»* входить до вибіркової частини навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня *«магістр»*, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою викладання навчальної дисципліни є: накопичення досвіду творчої діяльності та оволодіння майстерністю виконання різних видів танцю в процесі постановки хореографічних номерів. Створення сприятливих умов для залучення студентів до танцювальної творчості та розвитку здібностей до хореографічного самовираження.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: підготувати руховий апарат студентів до виконання різнохарактерного та різножанрового

танцювального матеріалу всіх ступенів технічної складності;виробити навички самостійної діяльності в освоєнні основ танцювальної культури, а також самостійної творчої діяльності;дати уявлення про специфіку різноманітних жанрів танцювального мистецтва;закріпити техніку і манери виконання в танцювальних рухах, комбінаціях, етюдах, вивчених раніше на уроках класичного, народно-сценічного, історико-побутового, сучасного танців;удосконалити танцювальність, пластичність, музичність, координацію рухів;стимулювати розвиток уваги, хореографічної пам'яті та творчої активності студентів;розвити відчуття ансамблю (почуття партнера), сценічний артистизм;сформувати художньо-естетичний смак і виконавську культуру;прищепити дбайливе та шанобливе ставлення до класичної та національної культурної спадщини народів світу.

5.3. навчально-методичне забезпечення кафедри хореографії

Навчальний процес підготовки студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди освітнього рівня магістр за спеціальністю 024 «Хореографія» повністю забезпечений навчальними програмами, робочими програмами дисциплін, інструктивно-методичними матеріалами: практичних занять, індивідуальних занять, самостійної роботи; методичними вказівками і тематикою контрольних, курсових робіт, пакетами контрольних завдань для перевірки знань студентів; програмами практик, критеріями оцінювання знань і вмінь студентів.

Навчально-методичні комплекс складин з врахуванням повного висвітлення змісту дисциплін кафедри і потреб всебічної підготовки фахівців зі спеціальності хореографія.

Найменування навчальної дисципліни згідно з навчальним планом	Інформація про наявність (“+”, “-” або немає потреби)					
	навчального контенту	планів практичних (семінарських) занять	завдань для лабораторних робіт	завдань для самостійної роботи студентів*	питань, задач, завдань або кейсів для поточного та підсумкового контролю	завдань для комплексної контрольної роботи
Теорія та методика викладання класичного танцю	+	+	Немає потреби	+	+	+
Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю	+	+	Немає потреби	+	+	+
Теорія та методика викладання сучасного бального танцю	+	+	Немає потреби	+	+	+
Теорія та методика викладання сучасного танцю	+	+	Немає потреби	+	+	+
Практикум хореографічного ансамблю	+	+	Немає потреби	+	+	+
Мистецтво балетмейстера	+	+	Немає потреби	+	+	+
Методика роботи хореографічним колективом	+	+	Немає потреби	+	+	+

Підготовка концертних номерів	+	+	Немає потреби	+	+	+
Теоретико-методологічні основи хореографічного мистецтва	+	+	Немає потреби	+	+	+
Практикум створення концертних та конкурсних програм	+	+	Немає потреби	+	+	+

5.4. Інформаційне забезпечення

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників**
Теорія та методика викладання класичного танцю	Бугаєць Н. А.	Теорія та методика викладання класичного танцю: навч. – метод. посіб. для студ. спец. «Хореографія»	Х.: ХНПУ 2010	37
Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю	Бугаєць Н.А.	Український народно-сценічний танець: основи курсу: метод. розробка з курсу "Український танок" для студ. муз.-пед. ф-ту спец. "Пед. і метод. серед. освіти. Хореографія" Ч.1	Х.: ХНПУ 2001	30
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2009	30
	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол. основи курсу : метод. рек.	Х.: ХНПУ 2009	34
	Бугаєць Н.А.	Народно-сценічний танець: вправи біля станка: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2010	70
	Бугаєць Н.А.	Навчально-методичний посібник з тестових завдань для студентів спеціальності "Хореографія": (денна і заоч. форми навчання)	Х.: ХНПУ 2010	187

		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Х.: ХНПУ 2011	45
		Український народно-сценічний танець: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія"	Харків: ХНПУ 2013	75
Теорія та методика викладання сучасного танцю	Бугаєць Н.А.	Українські бальні танці: Навч.-метод. посібник	Х.: ХНПУ 2006	97
		Теорія та методика викладання європейських танців: навч.-метод. посіб. для студ. бальної спеціалізації спец. "Хореографія"	Харків: ХНПУ 2013	35
Практикум з хореографічного ансамблю	Бугаєць Н.А.	Практикум з хореографічного ансамблю: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (денна та заочна форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	45
	Бугаєць Н. А.	Практикум з хореографічного ансамблю	Харків: ХНПУ 2015	30
Мистецтво балетмейстера	Бугаєць Н. А.	Мистецтво балетмейстера: навч. – метод. посіб. для студ. спец. «Хореографія»	Х.:ХНПУ 2012	41
Методика роботи з хореографічним колективом	Бугаєць Н.А.	Методика роботи з дитячим хореографічним колективом сучасного бального танцю: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1	Х.: ХНПУ 2009	43
		Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (для ден. та заоч. форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	37
Підготовка концертних номерів	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол. основи курсу : метод. рек.	Х.: ХНПУ 2009	43
	Бугаєць Н. А.	Методика викладання хореографічних дисциплін: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1. Європейські танці	Х.: ХНПУ 2011	30
Теоретико-методологічні	Бугаєць Н. А.	Теоретико-методологічні основи хореології: навч.-	Х.: ХНПУ 2012	35

основи хореографічного мистецтва		метод. посіб. для магістрів денної та заоч. форми навч. спец. "Хореографія"		
	Белозьорова Н.О.	Організація науково-дослідної діяльності студентів у процесі навчання в педагогічному вищому навчальному закладі: навч. посібник	Х.: ХНПУ, 2008	7
	Колесников О.В.	Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.	К. : Центр учб. л-ри, 2011	2
	Сидоренко В.К.	Основи наукових досліджень: навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти	Київ : [б. в.], 2000	2
	Косів Г.	Як написати наукову роботу : навч. посіб. для студ.	Львів : Колесо, 2011	1
	Микитюк О.М.	Становлення та розвиток науково-дослідної роботи у вищих педагогічних закладах України (історико-педагогічний аспект): монографія	Харків : ОВС, 2001	38
	Микитюк О.М.	Наукові дослідження школярів: навч.-метод. посіб.	Х. : Скорпіон, 2003	3
	Ніколаєнко С.М.	Наукові дослідження в університетах — визначальний чинник зростання якості освіти	К. : Прок-Бізнес, 2007	1
	Романчиков В.І.	Основи наукових досліджень: навч. посіб.	Київ : ЦУЛЮ, 2007	1
	Цехмістрова Г.С.	Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.	Київ : Слово, 2003	46
	Цехмістрова Г.С.	Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.	Київ : Слово, 2006	1
	Шейко В.М.	Організація та методика науково-дослідної діяльності: підруч. для студ. вищ. навч. закл.	К.: Знання-Прес, 2003	1
	Шейко В.М.	Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник для студ. вищих навч. заклад.	Київ : Знання, 2006	2
	Рудницька О.П., Болгарський А.Г., Свистельнікова Т.Ю.	Основи педагогічних досліджень	Київ : Експрес об'їдд, 1998	1

Практикум створення концертних конкурсних програм та	Бугаєць Н. А.	Практикум з хореографічного ансамблю: основи курсу: навч. посіб. для студ. спец. "Хореографія" (денна та заочна форми навч.)	Харків: ХНПУ 2013	43
	Бугаєць Н.А.	Методика викладання хореографічних дисциплін (народно-сценічний танець): теор.-методол. основи курсу : метод. рек.	Х.: ХНПУ 2009	43
	Бугаєць Н. А.	Методика викладання хореографічних дисциплін: навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Хореографія". Ч. 1. Європейські танці	Х.: ХНПУ 2011	30